

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:
Cím: XII. századbeli templommaradványok Ó-Budán

Forrás: Kétfői Napló

3n
(Hely)

1925. 3. 8.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

726.5

Hely

Árpádkeri bazilika

Idő

"11/19"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házi nyomda 1923

XII. századbeli templommaradványok Ó-Budán

Nagyértékű műtörténelmi lelet a Lajos-uccában

Óbudán, a Lajos-utcában, a református egyház fölött egy régi ház bontása közben a nyílókban a munkások hatalmas faragott vörös és fehér oszloptöredékekre akadtak. Az érdekes leletről a Műemlékek Országos Bizottsága rövid úton értesülve, kiküldte Kuzsinszky Bálint egyetemi tanárt és dr. Lux Kálmán műegyetemi tanárt, a neves műtörténelmi szakértőket, akik az oszloptöredék megvizsgálása után örömmel állapították meg, hogy a már régóta keresett óbudai bazilika maradványai kerültek elő a föld alól, amelyet évtizedeken keresztül hiába kerestek a tudósok.

A szakértők előtt érthetetlen volt, hogy egy ilyen nagyarányú középület, hogy tűnhetett el nyomtalanul a föld színéről, amely az egykori krónikák szerint Zsigmond király alatt épült s a XII. századbeli román építészeti stílus egyik legimpozánsabb alkotása volt akkor egész Európában. Középkori műemlékekben, amugy is aránytalanul nagyon szegény Budapest, amelynek főoka az, hogy amikor török uralom alatt nyö-

gött az ország, a törökök részint strasziói, részint vallástürelmetlenségi okokból minden nevezetesebb középületet felrobbantottak, így pusztultak el az Árpádkeri emlékek és Mátyás király nagyarányú építkezéseinek maradványai.

Tudósítónk, csöndes tisztviselőtelepi otthonában beszélgetést folytatott dr. Lux Kálmán professzorral, aki kijelentette, hogy az óbudai lelet műtörténelmi szempontból egyelőrefelbecsülhetetlen, egész Európában csupán Angliában találhatók a XII. századból románstílusú építési emlékek, mint a zvetli és edinburgi templomkolostorok régi kereszt-folyosói. A lelet alaposabb feltárása ezidőszertől óriási költséget igényel, de a Műemlékek Országos Bizottsága gondoskodni kíván arról, hogy egyes jellegzetes részletek a Fővárosi Múzeumba kerüljenek. Az oszlopmaradványok, amelyek eddig előkerültek a bazilika kupolacsarnok támasztékai lehettek, dus ornamentikával, amelyek aránylag elégen maradtak meg évszázadokon keresztül, a földrétegek alatt.